

والصبر

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّعَدُوا بِالصَّبْرِ

مجلس شورای اسلامی
کتابخانه تخصصی

مجلس شورای اسلامی
کتابخانه تخصصی

مجلس شورای اسلامی
کتابخانه تخصصی

مجلس شورای اسلامی
کتابخانه تخصصی

مجلس شورای اسلامی
کتابخانه تخصصی

مجلس شورای اسلامی
کتابخانه تخصصی

مجلس شورای اسلامی
کتابخانه تخصصی

سلسله کارگاه های آموزشی فرهنگی ویژه اعضای هیئت علمی و اساتید مشاور

دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور

در سه روز متوالی

میزگرد تحلیل تاب آوری اجتماعی

دارای امتیاز فرهنگی

در صورت شرکت

در هر ۳ جلسه

دکتر عباس استاد تقی زاده

دانشیار و مدیر گروه سلامت در حوادث و بلایا
دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر جلیل عرب خردمند

رئیس مرکز تحقیقات سلامت دفاعی

تاب آوری اجتماعی: مشارکت همگانی و حضور مردم در صحنه

دکتر محمدرضا واعظ مهدوی

استاد دانشگاه شاهد، مدیر عامل بنیاد هم‌دلان آینده نگر (هاسب)
و دبیر ستاد پشتیبانی مردمی دفاع رمضان

روز اول
دوشنبه
۳۱ فروردین

تاب آوری اجتماعی: فرهنگ ایرانی و اسلامی

دکتر حسن ابوالقاسمی

رئیس دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله الاعظم (عج) ، مدیر گروه سلامت
معلوی فرهنگستان علوم پزشکی، رئیس انجمن خون و سرطان کودکان
و دبیر ستاد سلامت

روز دوم
سه شنبه
۱ اردیبهشت

تاب آوری اجتماعی: انسجام و اتحاد ملی

دکتر سیدحسن امامی رضوی

مشاور وزیر بهداشت و رئیس دبیرخانه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی

روز سوم
چهارشنبه
۲ اردیبهشت

بصورت برخط ساعت ۱۴:۳۰-۱۳

<https://www.skyroom.online/ch/vcrtums/shahed>

Tehran University of Medical Sciences
School of Public Health

تاب آوری اجتماعی در شرایط اضطراری

دکتر عباس استاد تقی زاده

دکترای پزشکی و دکترای تخصصی سلامت در حوادث و بلایا

مدیر گروه سلامت در حوادث و بلایای دانشکده بهداشت

عضو وابسته فرهنگستان علوم پزشکی

Email: ostadtaghizadeh@gmail.com

محورهای سه گانه تاب آوری اجتماعی

۱ – تاب آوری اجتماعی: مشارکت همگانی و حضور مردم در صحنه

۲ – تاب آوری اجتماعی: فرهنگ ایرانی و اسلامی

۳ – تاب آوری اجتماعی: انسجام و اتحاد ملی

معرفی کتاب

عناوین فصول کتاب تاب آوری

- کلیات و تعاریف تاب آوری
- ابعاد حاکمیتی تاب آوری
- ابعاد اقتصادی تاب آوری
- ابعاد زبست محبیطی تاب آوری
- ابعاد اجتماعی تاب آوری
- ابعاد فرهنگی تاب آوری
- تاب آوری فیزیکی و زیرساخت ها
- تاب آوری شهری
- تاب آوری در محیط های شکننده
- تاب آوری روانی
- تاب آوری کودکان
- تاب آوری زنان
- تاب آوری سالمندان
- تاب آوری در برابر سیل
- تاب آوری در برابر زلزله
- سازگاری با تغییر اقلیم
- برنامه ریزی برای تاب آوری
- ارزیابی تاب آوری

محورهای این سخنرانی

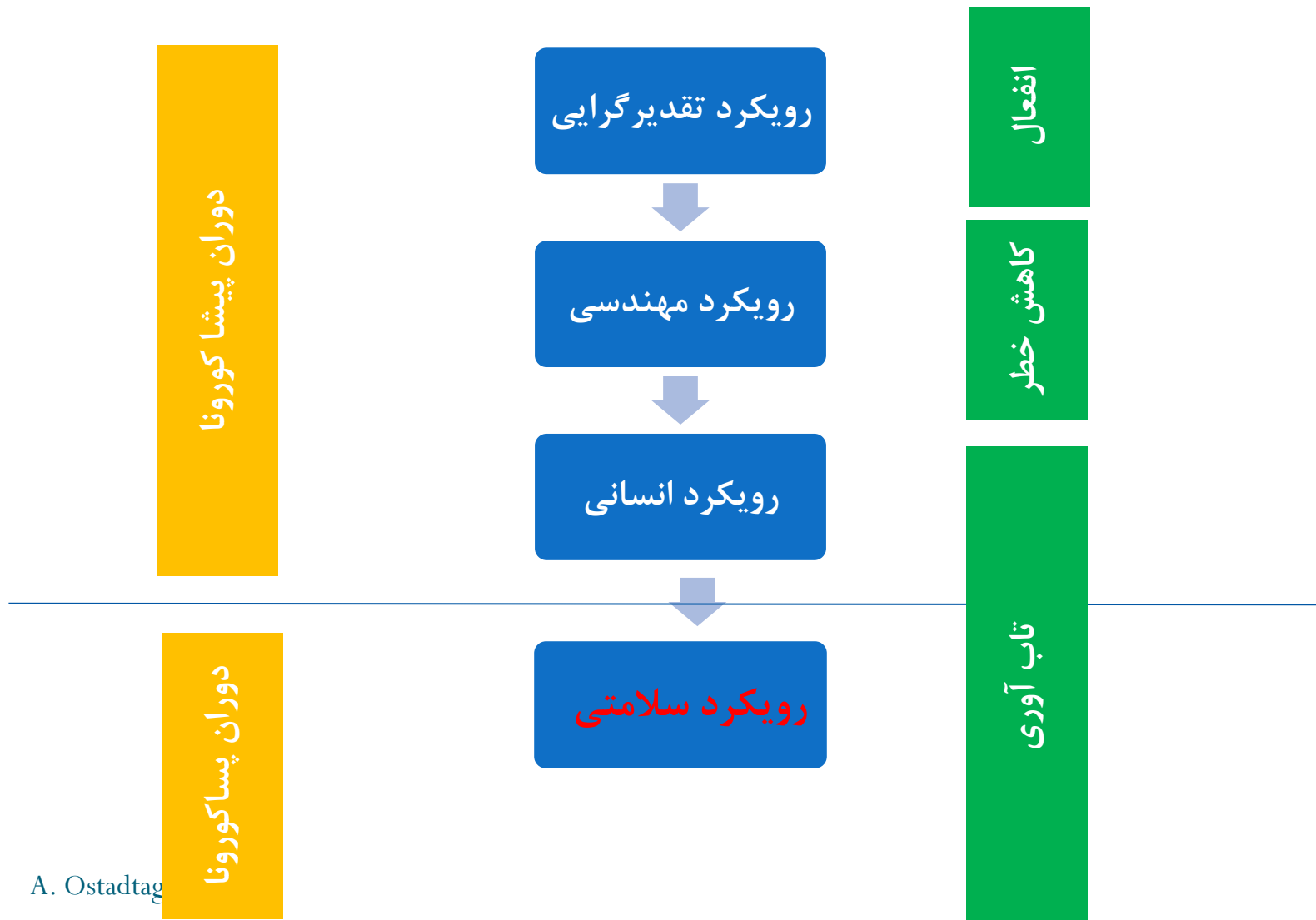
۱ – تاب آوری چیست و چرا اهمیت دارد؟

۲ – تعاریف، ابعاد، اصول و اجزای آن چیست؟

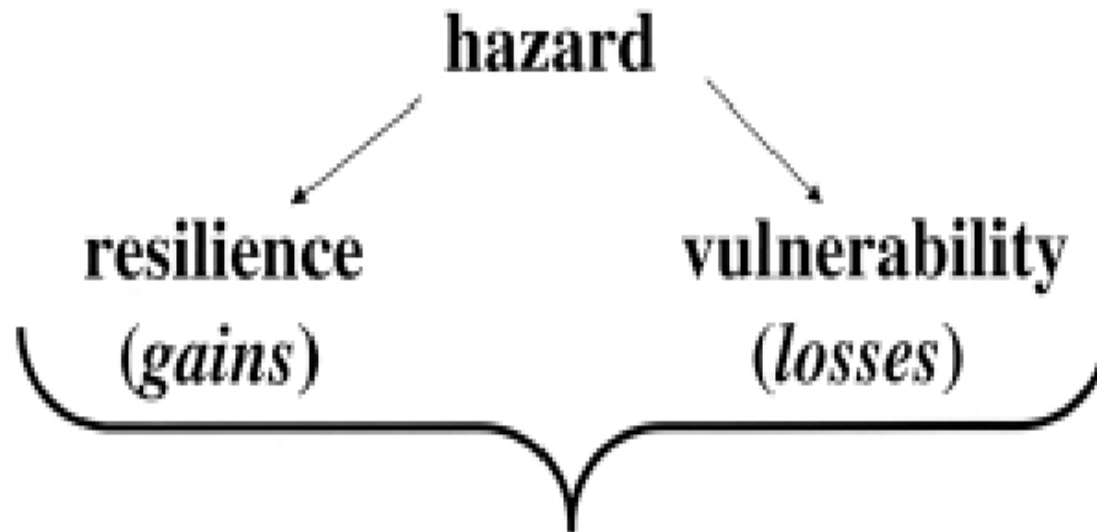
۳ – تاب آوری چگونه اندازه گیری می شود؟

۴ – درس هایی برای ارتقای تاب آوری فردی، سازمانی و اجتماعی

تحول در رویکرد های مدیریت حوادث و بلایا

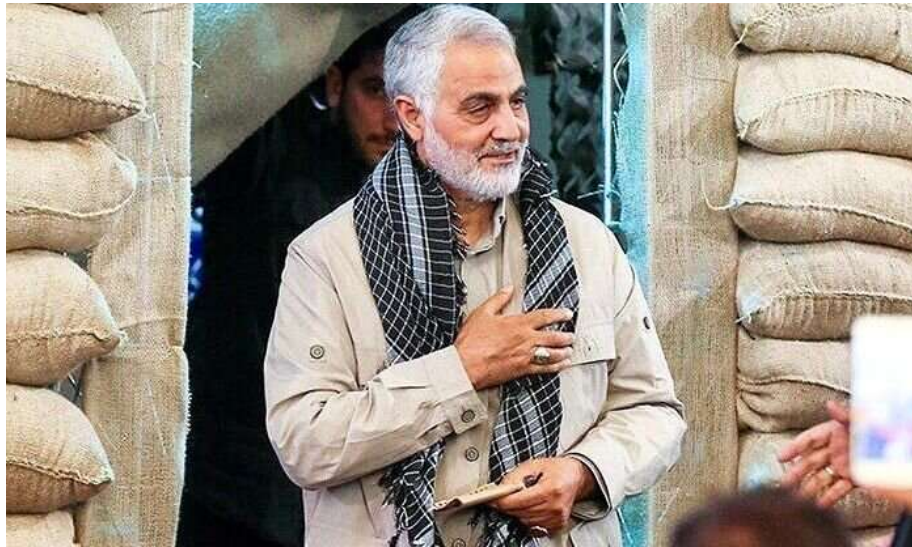

رویکرد مفهوم تاب آوری

Risk = likelihood X consequences

Figure 18.1. The relationship between risk, resilience & vulnerability.

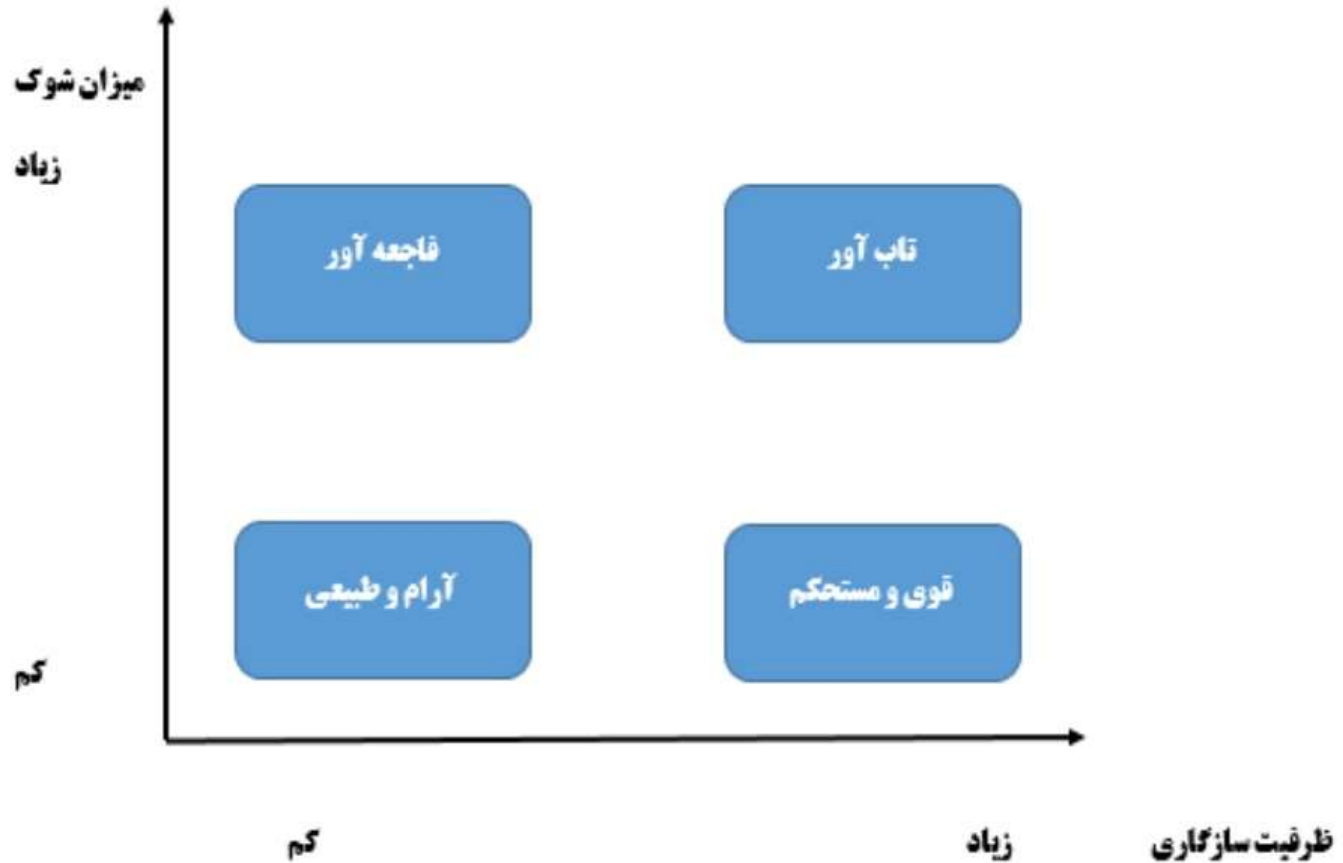

- سرلشکر شهید «حاج قاسم سلیمانی»:
- من با تجربه این را می‌گویم که میزان فرصتی که در بحران‌ها وجود دارد در خود فرصت‌ها نیست. اما شرط آن این است که نترسید و نترسیم و نترسانیم.

تاب آوری و کاهش خطر

رویکرد تاب آوری	رویکرد کاهش خطر بلایا
تمرکز بر اینکه یک سیستم چگونه می تواند در حوادث پیش بینی شده یا نشده به عملکرد خود ادامه داده و آن را ارتقا دهد	تمرکز بر کاهش خسارات ناشی از حوادث
رویکرد چند مخاطره ای، جامع نگر، پویا	تمرکز بر مخاطرات قابل پیش بینی خاص و آسیب پذیری های آنها
فهم اینکه چگونه اختلال سیستم می تواند شرایطی برای افزایش عملکرد آن ایجاد نماید	دارای ابزارهای ارزیابی خطر بخش محور
شناخت راهکارهای پایداری سیستم	شناخت راهکارهای کاهش مخاطرات و آسیب پذیری ها در حوادث خاص
رویکرد تعاملی و انعطاف پذیر برای سازگاری مداوم	کاهش، مدیریت، انتقال و پذیرش خطر
شروع از ظرفیت ها و داشته های ذی نفعان	شروع از ارزیابی مخاطرات موجود و نقاط ضعف ذی نفعان
ارزیابی تاثیرات احتمالی بر تداوم عملکرد یک سیستم	اندازه گیری خسارت های احتمالی یک سیستم

رابطه بلایا و ظرفیت سازگاری

- از ظرفیت تا توانایی

From Capacities to the Abilities

- از دوری از خطر تا زندگی با خطر

From Freedom of risks to living with risks

- از سازش تا سازگاری

From Compromise to Compatibility

- از مقاومت تا انعطاف پذیری

From Resistance to Flexibility

- از ثبات تا پایداری

From Stability to Sustainability

اجزای تاب آوری در برابر حوادث

ویژگی های تاب آوری

اصول تاب آوری در برابر بلایا و حوادث

1 - Self-organizing	خود سازماندهی
2 - Collaborative	همکاری
3 - Responsive	پاسخگو
4 - Inclusion	فراگیری
5 - Social Cohesion	انسجام اجتماعی
6 - Connectedness	همبستگی اجتماعی
7 - Reflective	برگشت پذیری
8 - Diversity (Flexibility/ Optionality).	تنوع

اصول تاب آوری جامعه در برابر بلایا و حوادث

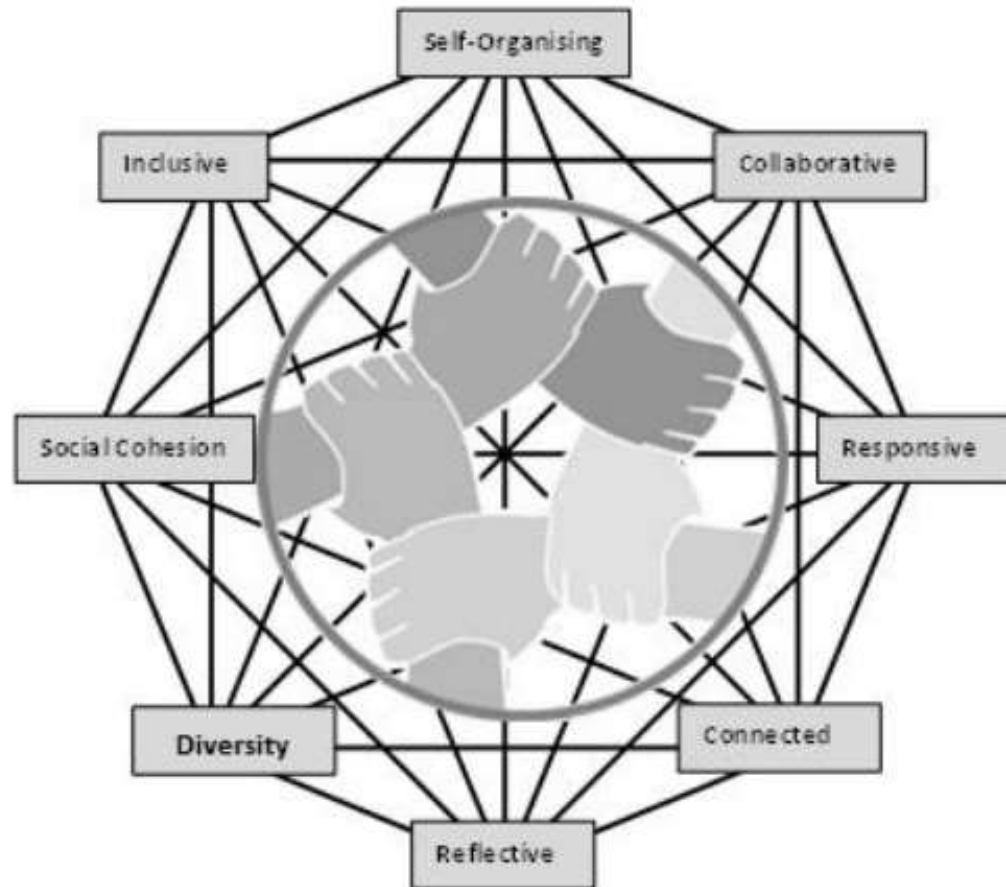

Diagram 1 Core principles underpinning community resilience

تعاریف تاب آوری جوامع در برابر حوادث

ظرفیت یک سیستم برای جذب و بازتوانی در برابر وقوع یک حادثه مخاطره انگیز و یا انعکاس توانایی یک اجتماع در سازگاری با مخاطرات و ادامه سازگاری در آینده	تیمرمن، 1981
ظرفیت سازگاری منابع و مهارت‌های موجود با شرایط اجرایی و سیستم‌های جدید.	کامفورت، 1999
توانایی ایستادگی در برابر یک حادثه ناخواسته بدون تحمل خسارت‌های ویرانگر، تخریب، اختلال در تولید و کیفیت زندگی بدون استفاده از کمک‌های وسیع خارج از جامعه	میلتی، 1999
توانایی بازگشت و استفاده مؤثر از منابع فیزیکی و اقتصادی برای کمک به بازتوانی در هنگام مواجهه با مخاطرات	پیتون، 2001
توانایی واحدهای اجتماعی به‌منظور کاهش مخاطرات و اثرات بلایا و انجام اقدامات بازتوانی به‌طوری‌که موجب کاهش اختلالات اجتماعی و کاهش اثرات زلزله‌های آینده گردد.	برونو، 2003
شبکه پایدار سیستم‌های فیزیکی و جوامع انسانی توانا برای مدیریت رخدادهای بزرگ که بتواند در هنگام وقوع بلایا و تحت فشارهای سخت زنده و فعال باشد.	گادشاک، 2003
ظرفیت‌ها، دانش و مهارت‌های یک جامعه که به آن اجازه می‌دهد به‌طور کامل در فرایند بازتوانی بلایا مشارکت نماید.	کولز، 2004
ظرفیت یک سیستم جهت حفظ ساختار و عملکرد خود و در صورت لزوم کاهش تدریجی آن در برابر تغییرات داخلی و خارجی	آلنبی، 2005
توانایی حفظ ساختارها و عملکردها یک جامعه بعد از اختلالات به وجود آمده با هدف توسعه مداوم	لنو، 2007

تاب آوری جوامع در برابر حوادث: تعریف مفهومی

- The ability of a community to coexist, cope with, and manage disaster risk through an integrated, comprehensive, participatory and positive approach

- توانایی یک جامعه در همزیستی، تطابق و مدیریت خطر بلایا از طریق رویکردی مثبت گرا، مشارکتی، جامع و یکپارچه

تاب آوری در سطح جوامع

- توانایی یک نظام در همزیستی، تطابق و مدیریت خطر بلایا از طریق رویکردی:

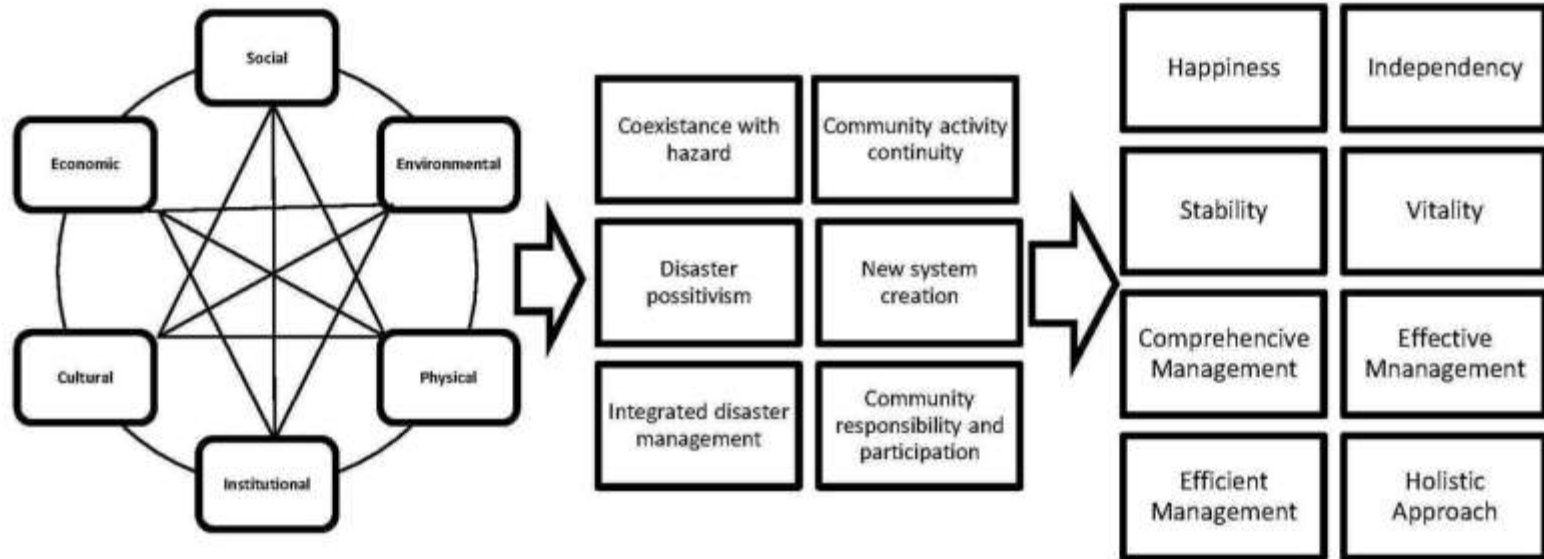
- مثبت گرا (Optimistic)
- مشارکتی (Participatory)
- جامع (Comprehensive)
- یکپارچه (Integrated)

تاب آوری جوامع در برابر حوادث: تعریف عملیاتی

- *The level of hazard that a community absorb with no change, the level of main actions that remains active in the community, and the period a community needs to return to normal conditions*

- سطحی از مخاطره که جامعه در مواجهه با آن بدون هیچ تغییری به فعالیت خود ادامه می دهد.
- سطحی از فعالیت های اصلی جامعه که در زمان بحران همچنان به فعالیت خود ادامه می دهد.
- مدت زمانی که جامعه نیاز دارد که بعد از بحران به حالت نرمال برگردد.

مدل مفهومی تاب آوری جامعه در برابر بلایا

Properties

Attributes

Consequences

Community Disaster Resilience

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۖ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۗ

SO VERILY, WITH THE HARDSHIP, THERE IS RELIEF.
VERILY, WITH THE HARDSHIP, THERE IS RELIEF.

94:5-6

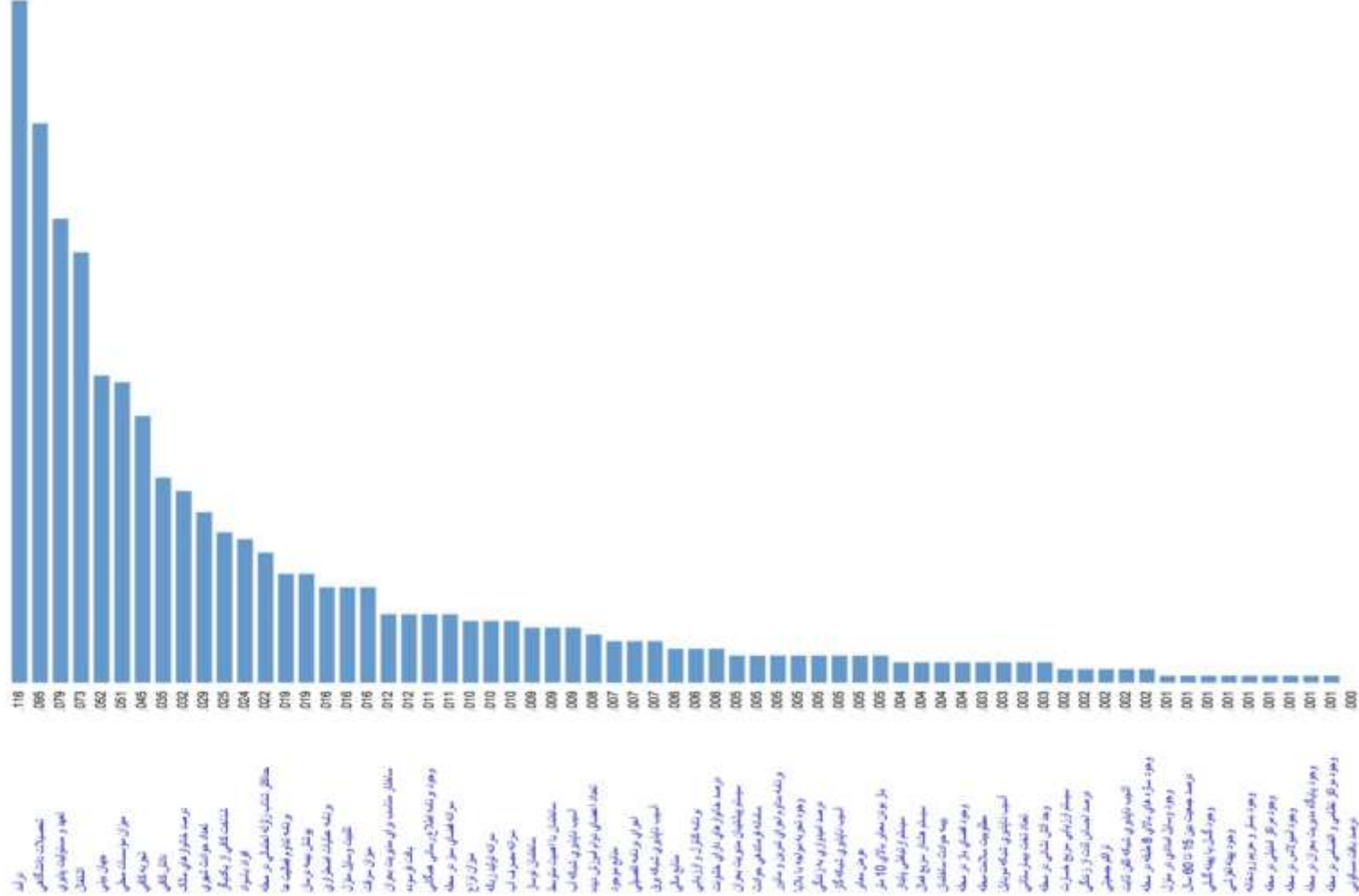
اهمیت حیطه های مختلف در مدیریت خطر بلایا

Domain	Domain weight	subdomain	Subdomain weight
Institutional	0.292	Management Competency	0.63
		Disaster management resources	0.151
		Disaster management plans	0.218
Economic	0.211	Income	0.547
		Employment	0.345
		Insurance	0.109
Cultural	0.194	Literacy	0.614
		Disaster awareness	0.117
		Worldview	0.268
Social	0.133	Social capital	0.682
		Social security	0.236
		Psychosocial preparedness	0.082
physical	0.088	Location	0.058
		Structure	0.645
		Space	0.297
Environmental	0.082	Ecosystem	1

اهمیت مولفه های تاب آوری جوامع

اولویت بندی شاخص های ۶۶ گانه در ارزیابی تاب آوری جامعه(محللات)شهر تهران در برابر بلایای طبیعی با تمرکز بر زلزله براساس وزن نهایی

Overall inconsistency = 09

ابعاد تاب آوری جوامع بر اساس مطالعه مرور نظام مند

Domain	synonyms or sub-categories
Social	Human Capital, Lifestyle and Community Competence, Society and Economy, Community Capital, Social and Cultural Capital, Population and Demographics Environmental, Risk Knowledge
Economic	Economic Development, Society and Economy
Institutional	Governance, Organized Governmental Services, Coastal Resource Management, Warning and Evacuation, Emergency Response, Disaster Recovery
Physical	Physical Infrastructure, Infrastructural , Land Use and Structural Design
Natural	Ecosystem

ابعاد تاب آوری جوامع بر اساس مطالعه کیفی در جامعه ایرانی

Table 2 Categories, subcategories, and codes of community disaster resilience

Categories	Subcategories	Codes
Explored Definition	Conceptual definition	Coexistence with hazards Community activities continuity Community responsibility and participation Comprehensive and integrated disaster management Disaster positivism New system creation
	Working definition	The level of energy a community can absorb with no damage The level of basic activities that remains active after disaster The period for disaster recovery
Inductive Domains	Managerial domain	Managers characteristics Managerial resources Managerial process
	Social domain	Social capital Social security Psychosocial preparedness Lifestyle
	Economic domain	Income Employment Economic relations
	Cultural domain	Community worldview and attitude Knowledge and awareness Cultural heritage Religion
	Physical domain	Structure Substructure Space
	Environmental domain	Ecosystem Hazard intensity Hazard severity

بسیج اجتماعی مقدمه سازماندهی اجتماعی

اعتماد
سازی

ترغیب
اجتماعی

بسیج
اجتماعی

سازماندهی
اجتماعی